

AL. FLORIN ȚENE

Prima piesă din seria

**EPOPEEA ROMÂNĂ**

# Florile Sarmisegetusei

Dramă istorică în versuri,  
în trei acte.

Motto: "Unități iubitoare, soldați,  
Anonime ecouri de lacrimi."  
Quasimodo



**SEMĂNĂTORUL**

Editura online – aprilie 2010

## EPOPEEA ROMÂNĂ

Cuprinde următoarele piese de teatru în versuri:

- Florile Sarmisegetusei.
- Io, Mircea Mare Voievod și Domn.
- Cozia .( Legenda Mănăstirii Cozia).
- Tudor.
- Un om pentru revoluție.
- Unirea, suntem noi...
- Vă sumez, domnule Doctor!
- O stafie tulbură speranța.
- Ce rămâne după ce pleacă cirul?

### **Personajele:**

**DECEBAL**-regele dacilor,  
**TRAIAN**-împăratul romanilor,  
**VEZINAS**-marele preot al dacilor,  
**LICINIUS**-general și spion roman,  
**LONGINUS**-general și sol roman,

**TEHOMIR**-  
**DURAS**-  
**BALDOBAL**- căpetenii dace,  
**HASDRUBAL**-

**SABINUS**-  
**PROPELIUS**-  
**LILIANUS**- meșteri și spioni,  
**CASSIUS**-  
**CELUS**-

**O CĂPETENIE ROMANĂ,**  
**VRACIUL,**  
**TEMNICIERUL,**  
**ÎNGRIJITORUL TEMPLULUI,**  
**OLACUL,**  
**UN OȘTEAN,**  
**STRĂJERUL,**  
**ÎNTÂIUL FRUNTAȘ DE OASTE DACĂ,**  
**AL 11-lea FRUNTAȘ DE OASTE DACĂ,**  
**AL 111-lea FRUNTAȘ DE OASTE DACĂ,**  
**ÎNTÂIUL OȘTEAN,**  
**AL 11-lea oștean,**  
**DOCHIA**- fiica regelui Decebal și Marea Preoteasă a Sarmisegetusei,  
**ZADA**-fecioară și Preoteasă,  
**III-IX FECIOARE ȘI PREOTESE,**  
**ÎNTÂIA FEMEIE,**  
**A UNUSPREZECEA FEMEIE,**  
**IONUȚ**-copilul lui DOCHIA plămădit cu LICINUS,  
**OȘTENI; POPOR.**

## ACTUL 1.

( Lângă fântâna sacră a Getuzei . În fundalul scenei spre dreapta se văd casele Sarmisegetusei. În mijlocul cetății se ridică o movilă pe care e așezat templul sacru al zeului Zalmoxis. Spre stânga, în fundalul scenei, e fântâna, iar în depărtare se conturează coamele munților Daciei. Proeminent, muntele Orole se deslușește acoperit veșnic cu zăpadă. Un grup de meșteri romani dați tribute și zălog de Roma înfrântă așteaptă lângă fântână. De fapt erau căpetenii romane cu însărcinare de spioni, trimiși de împăratul Traian, sub conducerea prietenului său, generalul Licinius. Toți râd și glumesc pe seama fetelor ursuze ale dacilor.).

### TABLOUL I

#### Scena 1.

#### LICINUS

(Așezat pe o piatră cu bărbia în palma mâinii. Stă pe gânduri.).

Unde ești, slăvită și mândră cetate  
La care mă închinam cu pietate?  
Unde ești cetate a lui Romul cu delirul și uitarea?  
Cu vinul oaspeților, cu parfumul ce inunda zarea?  
Ooo! Nu e nimic în această sălbatică țară.  
Și apa aici e , parcă, amară.  
Ovidiu a spus-o! Romă iubită, adevărul să-l crezi!  
Vino aici în sălbăticie. Și-ai să vezi.

( După o pauză. ).

Prea iubite împărate, misiunea mi-am îndeplinit.  
Am multe știri. Gânduri multe de destăinuit.  
( Bagă cu grije un vraf de papirusuri în sân. ).  
Pe toate, aici, le păstrez lângă inima mea,  
Să-și fie calea ușoară, călăuzită de-o stea,  
Spre Sarmisecetusa. Atâtea străji la porți...  
Liberăți pe Licinus! Zei! Ooo...prea mulți morți...  
Destinul Daciei a căzut la sorți.

(Rămânând puțină vreme pe gânduri. ).

Și Iason, grație fiicei regelui din Calchis cu chip de graur  
A izbutit să răpească pielea berbecului cu lână de aur.  
Ți-o arată povestea...! Licinius! Bună povață,  
Femeia ucide și tot ea dă viață!  
Pasiunile zeitelor sunt și ale matroanelor romane,  
Slăbiciunile acestora la fel cu ale fiicelor Daciei profane...  
Omul e același pretutindeni, și lup și miel,  
Femeia e tot ...femeie , și peste tot la fel...

#### SABINUS

(Către ceilalți. ).

Cu apă din fântâna Getuzei adapă pe zeul lor,

Să-i treacă setae, să-I treacă de dor.  
Setea e mare și mai ales când e vară...  
În curând vor trebui să sosească. Aseară...  
( Ceilalți râd. )

**PROPELIUS**

( Către ceilalți. )  
...Și multe sunt slute  
și urâte!

**LILIANUS**

E greu să cucerești inima acestor femei  
Am încercat și eu chiar și ucenicii mei.

**CASSIUS**

E de-nțeles. Au ură față de străini, de romani.  
Le-am tulburat liniștea de-atâția ani.

**SABINUS**

În ciuda hazului vostru, totuși, mă gândesc  
Că v-a veni vremea să izbândesc...

**CASSIUS**

Să cucerești capul Zadei!? E...hei...!  
Dar nu uita jurământul dat Romei!

**SABINUS**

Da! De bună seamă cuvintele-ți sunt drepte.  
Însă, mai înainte trebuie să cucerești oamnei și...mai ales fete.  
Calea care duce la ținta noastră frumoasă  
O cred pe cea a inimii, e cea mai lesnicioasă.

**LILIANUS**

Negreșit.

**SABINUS**

Ascultați! Nu vorbesc de-un mit.  
Aseară, ca de obicei, după cină  
Ieșisem pe linia casei la aer și lumină  
Admirând un strașnic apus de soare,  
Strălucitor ca cerul de imprimăvărare.

**PROPELIUS**

Parcă nu are atâta farmec soarele aici. Pe cuvânt!  
La Roma lumină catifelată coboară pe pământ.

**SABINUS**

Apusul, de care vorbeam, era atât de frumos  
Încât și sufletul îmi era luminos.

**PROPELIUS**

Mai ști!? Poate te îmbia nostalgia  
Să te gândești la ...Claugia.  
Ha...ha...! Zada și Claugia.  
De ce, nu deodată, la amândouă să gândesc!?  
Oh! Venus protectoare la tine mă împărtășesc,  
Tu, înțelepto, zeiță frumoasă,

De ce nu faci să fim deodată și aici și-acasă?

**SABINUS**

A...! Ca o nălucă s-a strecurat alături cu înserarea...  
M-a îmbrățișat sălbatică precum stânca marea.

**CASIUS**

Mă rog, cine!?

**LILIANUS**

Poate o sălbăticiune? Ia seamă!  
Ha...ha....! Nu ți-a fost teamă?  
Sau ești sub protecția unui zeu?  
Am înțeles. Îți văd timiditatea, dragul meu.

**PROPELIUS**

Te-a sărutat, ai sărutato...spune?

**CASSIUS**

Te rog! Spuneo pe nume!

**SABINUS**

Ei! Zada! Ș-a dispărut prin canatul porții  
Învăluită în zăbranicul nopții.(Toți rîd.).  
Și hazul are rost, prea mult te face să rămâi  
În urma gândului...O să vedeți, am să fiu cel dintâi...

**PROPELIUS**

Victoriosul!

**CASSIUS**

Nimfe! Venere divine! Veniți să vedeți "Frumosul. "!(Toți rîd în

hohote.).

**SABINUS**

( Către Licinius.).

Aaa...Poate cumva generalul să-mi ia înainte!?  
Dar, când îl văd pe gânduri stînd, fără cuvinte,  
Fără un grai tăioas, fără o vorbă blîndă,  
Îmi pare că el singur s-ar îndoi de izbîndă.

**LICINIUS**

( Se ridică.).

Mă înveselesc glumele voastre, de aici,  
E bun mijlocul...amici.  
Se cade să fim, însă, cu multă sîrguință  
Și mai ales cu destulă săbuință.  
Poate lucrul la Drubetic s-a terminat  
Constructorul Asiatic e neînfricat.  
Opera cea mare a lumii de-a arunca peste Istrul pod,  
Apa sacră a dacilor de pe acest glod . ( Arată cu mâna pămîntul și munții  
din zare. ).  
Sălbaticul Danubiu v-a fi în clipa de față traversat.Opera desăvârșită.  
Armata imperatorului Traian e pornită

Și în curând trecând peste multe greutateți  
Va fi aici la poarta acestei cetăți.  
Are nevoie de sprijinul nostru, știți bine.  
Voi să ascultați de ordinele date de mine.  
Cunoașteți însărcinarea dată?  
Trecând peste pod...marea apă  
Îi este necesar să știe acum  
Spre Sarmisegetusa cel mai lesnicios drum.  
Aici, e ținta pentru atâta goană,  
Pentru aurul Daciei este strădania romană.  
Fumul de pe altarele Cetății Lumii nu v-a înceta,  
Pe noi, Penații, la vetre nu ne v-a lăsa  
Până când țara neamurilor dace nu va fi supusă  
Și toată bogăția ei, în alai, la Roma dusă.  
De data aceasta e cu noi Marte, al nostru zeu.  
Imperatorul pentru a doua oară e pe drum, și e greu.  
Am jurat cu toții, dragi voinici,  
Să-l ajutăm, de aceea suntem aici.  
Prin orice mijloace vom obține știință  
Despre șiretlicurile în luptă ale acetei barbare ființă.  
Altfel se poate repeta istoria unui nenorocit,  
Oppius Sabinus, în 102, de moarte lovit  
Și a lui Cornelius Fuscus mort în aceste ținuturi  
Barbare, sălbatic și bătute de vânturi  
Când zăpezile înghit razele de soare.  
Sângele roman cere răzbunare!  
Să se știe că la Roma Traian străjuiește.  
Pe cine vrea pe acela îl cucerește.  
...De altfel, dacii, au simțito pe pielea lor  
În prima străpungere a hotarelor.  
Apoi, bogățiile acestei țări ce se află în sânul ei  
Le-ar sta mai bine podoabe Romei.  
Bogatul pământ al Daciei nu cunoaște mana,  
Roma își așteaptă de la noi...hrana!

#### **CELUS**

Ssst! Pe potecă se zărește cineva!

#### **CEI DE FAȚĂ**

A,aaa...

#### **LICINIUS**

Sunt chiar fetele. Vin la apă cu ulcioare,  
Va fi bună seamă la templu sărbătoare.

#### **SABINUS**

Să ne retragem stăpâne,  
Altfel, ne ies vorbe nu prea bune.

**LICINUS**

Fântâna e deopotrivă pentru nimfe, naiade, eroi,  
Fauni, silvani, ca și pentru noi.

**PROPELLIUS**

De bună seamă, însă, picurii de apă și setea  
La vorbe îmbie...astfel am putea...

**LICINIUS**

O vorbă atrage pe alta, asta ne este firea,  
Trece din gură în gură, aducând destăinuirea

**LILIANUS**

Sunt singure! Așa îmi spun simțurile mele.

**LICINIUS**

(Privind în depărtare cu atenție.)  
Se pare că e și Dochia, fiica regelui, cu ele.

**LILIANUS**

Sunt fecioarele templului sacru urcând pe cărare,  
Duc apă sacrosantă în urnicioare  
Pe care Istru o trimite din depărtare...

**LICINIUS**

Clipa e prielnică, prieteni, fără teamă  
Să fim cu măsură și băgare de seamă.  
În timpul slujbei închinată lui Zalmoxe se poate  
Să fie de un ochi șiret vegheate.

**PROPELLIUS**

Aaa...! Iată-le! Poartă găтели de sărbătoare.

**LILIANUS**

Ca vestalele romane. Strălucitoare.

**PROPELLIUS**

În straiiele acestea arată frumoase, ca albele petale...

**LILIANUS**

Ba, au ceva din grațiile sacrelor vestale...

**SABINUS**

În acest mod participă la sacrificii când pe suliți  
Războinicii duc zeului carnea încă vie a celor iubiți?

**PROPELLIUS**

Nu! Sacrificiul acesta se face lângă tempu, dar...  
Marele Preot, alături de fecioare, în altar  
Imploră bunăvoința zeului, purtător  
De grija dacului luptător.

**Scena 2.**

(În spate, spre stânga, se arată fecioarele dace.)

**DOCHIA**

Sunt sortită lui Tehomir, sprijinul ostășesc  
Al tatălui meu, căruia îi va ceda locu-i regesc,



Iar eu regina lui voi fi  
Într-o apropiată și sacră zi.  
Mă cred, astfel, toți, prea fericită.  
O, nu, Zada! Eu nu sunt iubită.  
Am un vis ce-mi încolțește-n fire,  
Și gândul mă desparte de tine, Tehomire!

**ZADA**

Și nunta e hotărâtă pentru mâine...!  
E pregătit vinul.S-a copt multă pâine...

**DOCHIA**

De gânduri prea multe nu-mi pot ține trupul treaz  
O știu, Tehomir e socotit viteaz.  
A lui voi fi, așa a sortit înaltul zeu,  
Nu însă și de gândul meu.  
Ooo! Ce fiară năpraznică omul ar devenii  
Dacă ar reuși gândul a-l robii.

(După o pauză.).

E un vis, o nebunie a spune că iubești  
Pe altcineva , de pe alte locuri vrășmășești.  
Nici nu ași îndrăzni s-o spun. E totul în van.  
El...un sclav. Un...roman!  
Iar eu fiica regelui dacilor liberi, floare...  
Ooo! Depărtarea e prea mare...  
Ura tatălui meu crește, cu trecerea fiecărui an,  
Împotriva a tot ce este roman.  
Și...totuși, inima mea ...iubește  
Ceea ce tata disprețuiește!?  
Oricare ar fi, dar...  
Ooo...Tată, iubite tată, mi-e sufletul amar!  
El urăște pe imperator  
Armata lui ce înaintează cu spor.  
Pe generalii prizonieri ce întrețin vrajba, dar mă doare  
Când este urât un biet sclav pentru care...  
(După o pauză.).  
Și parcă îl aud, Zada, cum spune și socoate  
(Din depărtare se aude vocea lui Decebal. ).  
“Orice este roman, e câine care mușcă pe la spate! “  
Sărmanul sclav! El n-are nimic din oarba mândrie  
A celor mari cu nesățioasa lăcomie.  
E prea frumos, nu are nimic din ce au stăpânii răi  
Și poate prea nevinovat de ura comandanților săi.

**ZADA**

Am auzit vrăjitorul cetind în orele târzii:  
( În difuzoare se aude vocea vrăjitorului.).  
“Femeia e născută numai pentru a iubii!”

### **DOCHIA**

Mă cutremur cât de bine  
Vorbele acestea au un înțeles în mine.  
( Surprinsă și impresionată la vederea lui Licinius. ).  
...iată-l ,aici, împreună cu tovarăși lui într-un peisaj plăcut.  
Cum din depărtare nu i-am văzut!?

### **ZADA**

Bărbații noștri când la război nu sunt,  
Pregătesc un altul mai mare în gând,  
Iar femeile lor tânjesc ca florile între spini,  
Cum sunt sclavii printre străini.  
( Femeile înaintează spre fântână. ).

### **LICINIUS**

(Către ai săi. ).  
Înlături! Să facem loc fecioarelor!  
Privindu-le ne va trece de dor.

### **DOCHIA**

(Spre celelalte fete. ).  
Am ajuns. În urechi ...aud atâtea șoapte...  
Repede trece timpul când vorbim de fapte,  
(În șoaptă.).  
Zada! Pe tine te iubesc,  
Ție întotdeauna mă destăinuiesc.  
Păstrează secretul în taină, căci lumea...  
(Se apropie de fântână. Apoi cu glas tare. ).  
E clipa să începem rugăciunea.  
( Apropie urniciorul de izvor. Se aude picurând apa. ).  
"Fântână sacră, ce porți legănat la sân  
Izvorul plâpând de la Istrul bătrân,  
Pe care divinul Zalmoxe l-a pus de strajă  
Ca sacrul pământ să-l țină sub pază.  
Mi-e sacră credința ca picurii tăi,  
Regelui dă-i biruință, moarte dușmanilor săi!"  
( Se retrage cu urniciorul plin și-l așează de o parte.  
La fel fac și celelalte fecioare. ).

### **FECIOARA II**

"Supunere și robie Iagizilor potrivnici! "

### **FECIOARA III-a**

"Să nimicească pe bastarnii sălbatici! "

### **FECIOARA IV**

"Să alunge pe Tribalii zănatici! "

### **FECIOARA V**

"Stăpânire Sarmaților nomazi! "

### **FECIOARA VI**

“Jefuitorii, morții să-i dea pe părți! “

### **FECIOARA VII**

“Să nu-și găsească adăpost Roxalanii! “

### **FECIOARA VIII**

“ De pribegie să aibă parte Marcomanii!“

### **ZADA**

“Mândrii, de mândrie să piară Romanii,  
Bogații fără număr, orgia să-i înghită,  
Împărăția mare să cadă lovită”.  
(Fiecare pe rând își așează urniciorul umplut,  
unul lângă altul.).

### **LICINIUS**

(Îndreptându-se spre Dochia. ).  
De este îngăduit sclavilor cuvânt,  
Stăpână, vă cerem apă din izvorul sfânt.  
Așteptăm însetați de multă vreme  
Gestul Fortunei, făcută să vă cheme,  
Au poate că suntem romani  
Și socotiți de voi dușmani  
Că pe câmpul de luptă ne-am strivit.  
Din izvorul sacru să bem este îngăduit?  
Dar picurii lui urmându-și cărarea  
Prin munți, prin codrii ce împodobesc zarea  
Până la Istrul depărtat și frumos  
Adapă deopotrivă și cerbul și lupul fioros.

### **SABINUS**

(Aparte către Zada ).  
Nepotrivite sunt blestemele cu anii tinereții  
Ce izbucnesc în muguri, în primăvara vieții.

### **ZADA**

Dușmanii nu ne dau răgaz să gustăm din fructul tinereții,  
Dacii la anii copilăriei au vârsta bătrâneții,  
Vremea aspră, când liniștea ne este tot mai rară,  
Ne face viața mai amară...

### **LICINIUS**

Există o datină a fântânilor, de este vreme bună sau rea,  
De e dușman sau prieten, însetatului de băut să i se dea.  
Nu este o altă faptă mai bună primită de zei  
Decât să dai apă din izvoarele dăruite de ei.

### **DOCHIA**

Zalmoxe a adus izvorul de la Istru cu apele mari  
În urniciorul lui, pus la temelie, unde se zămislească picurii clari.

### **LICINIUS**

Limpezi și răcoritori ca vorbele tale, stăpână!  
Adâncul ochilor tăi dezvelesc o făptură bună.  
Privirea ta ca o rază de soare  
Robia alină și inima-mi ce doare.

#### **DOCHIA**

Străine, de ai colindat multe țări cu rost, sau fără rost,  
Află, aici e fiica regelui care tânără n-a fost.  
Oamenii în Dacia se nasc déjà bătrâni și grăbiți  
Cu mâna pe scut și suliiți.  
Țara ta, străine, poate, e mai senină.  
Seninul îl porți în privirea-ți de lumină.  
Poate e o țară a tinereții,  
A rostului deplin, al vieții  
În care gândul se poate împlini.  
Ooo...un vis, la capătul...luminii.

#### **LICINIUS**

Țara mea, stăpână, are splendori, palate  
Și comori nenumărate,  
Bunul pământului se răsfață în toate.  
Acolo, floarea de înfloarește are un înțeles,  
Sânul ei revarsă parfumul ales.  
Beție, flori...Ochii tăi mi-aduc aminte...  
(Urmează o pauză. ).  
Să le enumăr pe toate nu am cuvinte...  
(Urmează o altă pauză.).

#### **DOCHIA**

Dacă un zeu necunoscut a hotărât,  
Străine, să bei din izvorul sfânt,  
Sortit a nunții mele mărturie,  
Atunci cu voia lui să fie.  
(Îi dă să bea ).

#### **SABINUS**

Și mie îmi este sete, și bieților băieți.

#### **ZADA**

De este voia stăpânii noastre, sorbiți, de vreți!  
( Le dau să bea.).

...să mergem.

(Sclavii ajută fecioarele să ridice pe umeri urnicioarele. Licinius ajută pe dochia care după ce-și așează urniciorul pe umăr îi cade și se sparge. ).

#### **DOCHIA**

“Din cenușa aceleia care sparge un sacru urnicior  
Se v-a plămădi un alt vas cu apă de izvor”.  
Aceasta este sacra hotărâre a marelui zeu.  
Ce mă voi face fără el? S-a spart urniciorul meu.

Norocul s-a dus, e risipit,  
De cele patru vânturi lovit.  
Ooo, acum ce am să fac!?  
Semn rău pentru mine, fică a regelui dac!

**LICINIUS**

Dar, nu este nici-un semn  
S-a spart un urnicior din lut ars la flacăra de lemn.

**DOCHIA**

E blestemul lui Zalmoxis. Tu nu ști străine!  
De blestemul ce-a căzut pe mine.

**ZADA**

Sacrilegiu îl voi lua asupra-mi, fiice ale zeului dacilor,  
Dragile mele nouă surori, mistuite de dor.  
Când se v-a vedea lipsa celui de-al nouălea urnicior,  
Voi spune că eu l-am spart la izvor.  
Daciei îi trebuiește pe Dochia, plină de lumină,  
Într-o zi ea v-a fi regină.  
( Trece Dochiei urniciorul său.).

**DOCHIA**

Precum mine îi trebuiește Zada!  
(Către Zada în șoaptă. ).  
Fiindcă ai un suflet așa de bun  
Un secret al meu am să ți- spun:  
Eu am un copil și mi-e teamă,  
Cu Licinius făcut, pe care nu l-am băgat în seamă,  
Să nu bănuiască fetele că eu  
Am încălcat legea marelui zeu.

**ZADA**

Să nu-ți fie teamă, eu am știut.  
Nimeni nu știe. Copilul crescut  
De bătrânul Olacul are să fie  
O floare ce v-a crește în Dacia ce-o să vie...

**DOCHIA**

Cum ai aflat!?

**ZADA**

Olacul e mare diplomat.

**DOCHIA**

(Înspăimântată.).

Îmi este teamă că tata știe!

**ZADA**

Îl recunoaște ca nepot, după căsătorie.

**DOCHIA**

Cum!?! Frumos cu mine s-a purtat!

**ZADA**

Tehomir de mult a aflat.  
Și totuși vrea să-ți fie bărbat.

### **DOCHIA**

Ooo..! Prea sfinte zeu! Buni sunt oamenii în dacia mea,  
Mărite, tu, mă vei ierta?

### **Scena 3.**

(Dinspre stânga și din față se ivește regale Decebal, Vezinas, marele preot și căpeteniile de oaste: Tehomir, Duras, Baldobal și Hasdrubal. ).

#### **DECEBAL**

Precum vedeți, e destul de adânc șanțul celălalt  
Și valul destul de înalt.  
Acești munți ridicați de brațul dac și aceste mormane,  
Sunt mai strajnice ca meterezele romane?  
În spatele lor așezăm bolovani potriviți  
Spre a fi doar rostogoliți.  
Imperatorul romanilor numai să îndrăznească  
Sarmisegetusa noastră s-o cucerească!

#### **TEHOMIR**

Nu-mi spun părerea acum,  
Dacă vin, mă gândesc , pe care drum?

#### **DECEBAL**

Numai două drumuri aduc aici.  
Un cunoscător îi poate îndruma. Ce zici?

#### **TEHOMIR**

Și... e greu prin păduri pentru o mare oștire.

#### **DECEBAL**

Am dat strașnică poruncă , de știre  
Geților din dacia de jos  
Ca în luptă să ne fie de folos,  
Să înăbușe cu stânci și copaci răsturnați  
Înaintarea romanilor desfrânați.

#### **TEHOMIR**

Să vedem ce răsplată  
Îi aduce hotărârea-i neînduplecată.

#### **DECEBAL**

De asatădată câinele e mai îndârjit!  
El trebuie să știe că pământul daciei e sacru și iubit,  
El nu rabdă pe dușmani  
Chiar dacă se numesc ...romani.  
Munții falnici cu izvoare limpezi, văi răcoroase,  
Visteriei dă aur și-n câmpuri mănoase  
Rodesc grâne în holde frumoase.  
Bogății ce nu au alte țări,  
De aceea vin din cele patru zări  
Să ne cucerească, vărsând sânge de-al nostru și-al lor.  
Slăvit să-ți fie numele, zeu al dacilor!

Ne apărăm pământul pentru urmașii ce-l vor moștenii!  
DACIA DEAPURURI A DACILOR VA FI!  
Deocamdată, pentru mâine, avem sărbătoare.  
Zalmoxis a însemnat pe răboj o zi mare.  
Răgaz și odihnă să fie pentru lumea toată,  
Să se știe că Dochia, iubita mea fată,  
Însoțite-va tehomire, destoinic vlăstar răsărit  
Din tulpina strămoșului Buerebista cel vestit.  
Eu, fiul lui Scorillo, nu mai am mult, lângă Zaloxis voi fi,  
Iar tu mă vei urma la tron într-o bună zi!  
Poate viitorul tău v-a fi mai bun și cu soare.  
Așa v-a fi, iubite, preot mare?

#### **VEZINAS**

Prea bună chibzuială, iubită față regească.

#### **DECEBAL**

Îți dă dreptul, Tehomire, pentru purtarea ta vitejească  
În luptele cu romanii, de până acum, doi conducători ai răpus,  
Jertfe marelui Zalmoxis le-ai dus.  
Ne așteaptă zile furtunoase și grele.  
Se v-a năpăstuii furios uraganul, îmi spun gândurile mele.  
Așa cum a-ți auzit, în acest an,  
În fruntea oastei vine însuși imperatorul Traian.  
Năvala v-a veni dinspre miazăzi. Imperatorul turbează  
De mânie. La Dacia noastră visează.  
Așteaptă cu nerăbdare primăvara să vină.  
Vedeți? Zăpada s-a topit, mugurii sunt deschiși pe tulpină.  
Trebuie să fim pregătiți și hamul cal.

#### **DURAS**

Sunt gata stăpâne, Decebal!

#### **HASDRUBAL**

Nădejdea e că înaltului imperator roman  
Dacia nu-i v-a fi ospitalieră nici în acest an.

#### **BALDOBAL**

Codrii și văile așteaptă să-i înghită.

#### **DECEBAL**

Înainte de furtună avem o clipă de odihnă binevenită.  
Mâine are să fie ospăț mare.  
E nunta lui Dochia. E sărbătoare!  
Să se înveselească țara toată  
Că se mărită iubita-mi fată.  
Și tu, deprinde-te, Tehomire,  
Cu gândul că Dochiei o să-i fi mire  
Și cât de curând al Daciei vei fi  
Rege într-o prea slăvită zi.

#### **BALDOBAL**

Ospățul se prepară. Au fost aduși surlarii cu lăute

Iar veșmintele de fete au fost cusute.

**HASDRUBAL**

( Cu luare aminte arată cu privirea spre fântână.).  
Iată, acolo, nu departe, pe Domniță și pe fete  
Adăpând câinii de romani sleiți de sete.  
(Toți privesc spre fântână.).

**VEZINAS**

Dau străinilor din fântâna sacră să bea, pe cărare,  
Fără delegea e foarte mare!

**TEHOMIR**

Poate înadins pândesc să pângărească  
Legea noastră strămoșească.  
În cetate îi întâlnești la tot pasul,  
În unghere neîngăduite își bag nasul.  
Ne urmăresc orice mișcare,  
Cu ce scop, spune-ți, oare?  
Așa cum sunt liberi de se plimbă peste tot  
Romanilor știri să le trimită pot.  
(Către sine. ).  
Oh! Sclavul acela frumos, mărite rege, privește!  
Frumusețea lui mă tulbură și mă urmărește!  
Dochia...!?

**DECEBAL**

(Privind în depărtare.).  
Da, ea este, îi recunosc rochia.  
Cuvintele tale îmi spun să-ți dau poruncă, s-o urmezi,  
Pe toți romanii în cetate să-i întemnițezi!  
( Toți se îndreaptă apropiindu-se de fântână.).

**VEZINAS**

(La vederea umiciorului spart.).  
Care dintre fiicele lui Zalmoxis a săvârșit  
Acest sacrilegiu? Ooo...totul e sfârșit!  
Îngrozitor semn! Spuneți-mi care ființă  
A încălcat legea străbună? Un blestem ne amenință!

**DECEBAL**

Degrabă proscrisul pentru această faptă  
Să-l pedepsească Zeul, el nu așteaptă!

**ZADA**

Zada e făptașa!

**DECEBAL**

Nu cred. Zada! Zada! Nu-i așa!  
Ai crescut alături de Dochia.  
De când Negomir, fratele meu și-al tău tată  
A murit în luptă cu Parții, eu te-am luat ca fată.  
Fata mea să-mi fi, de Dochia nedespărțită.



De mine întotdeauna iubită.

**VEZINAS**

“E viu vasul sacru. Oricine îl va sparge v-a fi ars  
Și cenușa caldă, încă, se va turna un alt vas!”

**ZADA**

Zalmoxis mă cere. Degrabă, dară!

**SABINUS**

(Către sine. ).

Iubita mea! Mi-e inima amară!

**VEZINAS**

Bună fecioară!

Pentru că suntem în ajunul mării sărbători...

**DECEBAL**

Nunta, ta, Dochia! Împreună cu Tehomir veți fi miri în zori.

**VEZINAS**

...Se îngăduie făptașei să aibă bucurii  
Libertate și viața pentru întreaga zi.

**DECEBAL**

( Către meșterii romani. ).

Iar voi, de- acum, prin suliiți învinși,  
Plocon lui Zalmoxis veți fi trimiși.  
De nu veți fi primiți  
De neguri o să muriți înghițiți.  
Temnicieri! Până trece sărbătoarea,  
Prizionierii să cunoască închisoarea!  
Pe cuprinsul întregii Dacii, dorința mea  
E ca orice roman pierii să se dea.

**TEHOMIR**

Iscoade nu-s puține!

**DOCHIA**

( Șoptgind.).

Zada, mă gândesc la tine.  
Oricât împotriva a-i fi  
Împreună vom fi!  
Cu tine am fost, cu tine sunt ,  
Și la sânul lui Zalmoxis cel sfânt.

**DECEBAL**

Nu prin luptă dreaptă romanii cuceresc,  
Cu vicleșuguri și intrigi obișnuiesc.  
Prin brațul nostrum puternic am fost în stare  
Unui imperator roman și stăpânirii lui mare  
Tribute să nu dea.  
Ei au simțit puterea mea.  
La sânul lui Zalmoxis, mândrii suntem cu toți.  
Strămoșilor lui Burebista le suntem nepoți.

Vom arăta trufașului imperator  
Că dacii sunt liberi ca pasărea în zbor.  
Au mulți zei romanii.  
Unul au dacii, dar mulți ne sunt dușmanii!  
Râvnesc la țara noastră iubită  
Că e bogată și -o vor înrobită.

## **TABLOUL II**

(Iatacul Dochiei. Peretele din dreapta cu fereastra largă. Pe același perete Este o ușă. O a doua ușe se desenează în colțul stâng al peretelui din fundal. Înăuntru lăicere, măsuțe, etc. La lumina unei făclii de ceară Dochia se gătește cu podoabe de nuntă. Zada o ajută. Pe fereastră se observă că în sala cea mare din dreapta, luminată cu torțe și multe opaițe, ospățul e gata și oamenii așteaptă. Dochia mâhnită își cercetează cu ochii împrejur gătelile. ).

### **Scena 1.**

#### **ZADA**

Dochia! Deasupra nimic nu-i,  
Aici, neamul cu grijile lui!  
Eu mor, prescriptul să-l împlinesc.  
Ooo...mi-a fost drag cu tine să trăiesc  
Dar neamul dacic în veci va fi  
Și acest pământ îl va iubii.  
Iată, sovonul îți stă bine,  
Ciupagul cu săbace stau pe tine,  
Frumos salbele de aur ți se așează pe piept  
De îți fac trupul împlinit și drept  
Când pe trup domnesc se dau.

#### **DOCHIA**

Și toate acestea...pentru mine farmec n-au!

#### **ZADA**

Tineretea le cere,  
Are nevoie de ele.  
Farmecă pe Tehomir când te va zării...  
Văzându-te astfel Licinius ar tresării...  
Cine știe dacă în temniță, fără soare,  
Nu așteaptă o rază de soare...  
Un semn de iubire!?  
Nu te cutremură din fire,  
Eu știu prea bine că mâine seară  
Voi fi nimic. Afară...  
Voi fi scrum  
În brazda din drum  
Prefăcută de Dava, meșter iscusit,

În urna sacră a unui...mit.  
Și totuși mă gândesc cât mai bine  
Să mă bucur de restul zilei care vine.

**DOCHIA**

Adevărat, Zada...  
Un...totuși, stă greu cât un munte...  
Alături prăpastia deschisă...fără punte...

**ZADA**

De ce să fiu altfel? Dincolo fericirea e deplină,  
Sunt, însă, atâtea lucruri ce încântă viața cu lumină.

**DOCHIA**

Ba, chiar, nu așa!? Ne ademenesc unele care  
Nu ne așteptam fiecare?  
Viața e acolo, Zada, unde o simți cu propria ființă,  
Nu unde judecata dură condamnă la neființă!  
Dacă temniței i-ar fi dat mereu podoaba de acum  
Acolo doresc să trăiesc viața-mi cu-n singur drum.  
De acolo simt că vineri  
Vraja vieții pentru mine.  
Nu..., Zada! Mâine în zori acela care m-a răscolit  
Nu trebuie să moară, trebuie iubit.  
Să-l știu pe acest pământ ori unde ar fi  
Al meu să fie! Ași îndrăzni...  
Dar...gândule neîmplinit  
Nu te văd, încă, să fi înfăptuit.  
De la moartea slăvitei mele mame  
Tata m-a crescut departe de lume.  
Iubită sunt și acum când sunt mare  
Să-i aduc în viață tulburare!?  
(După o mică pauză. ).  
Noi mergem înainte, doar nu suntem raci,  
Împotrivire nu încap din partea femeilor la daci.  
Și atunci, cel sortit, Tehomir îmi este  
Chiar dacă în inimă a încolțit o altă poveste.  
Voinței tatălui meu a mă împotrivi  
Eu nici în gând nu ași îndrăzni.  
Nunta poate, deci, să urmeze...  
Tehomir să fie vesel, să viseze...  
Înainte de aceasta, însă...  
Nu-mi este dat Licinius. O știu. Sunt învinsă.  
(În timp ce Zada privește pe fereastră.).  
Dar cui să-I spui  
Că mă îngrijorează viața lui!?

**ZADA**

Sunt aici toți!

**DOCHIA**

E și temnicierul la porți!?

**ZADA**

Și străjile toate sunt.

**DOCHIA**

E nimerită clipa. Pe cuvânt!

**ZADA**

Încă surlarii la ospăț nu ne cheamă,  
Așa că timp avem...nu mi-e teamă...

**DOCHIA**

Ce face temnicierul acum?

**ZADA**

( Privind pe fereastră. ).

E vessel, se uită pe drum.

Alături e vraciul, ghicește la toți pe rând,  
Așa că nici o bănuială nu le trece prin gând.

**DOCHIA**

Atunci...fie ce o fi!

( Își aruncă pe umeri o mantie neagră. ).

**ZADA**

( Veselă. Se înveșmântă la fel. ).

Alături de tine, Dochia, și-n ultima zi!

**DOCHIA**

Iartă-mă iubite tată!

Îți încalc judecata dreaptă.

M-a sărutat pe obraz o rază de lună,

Zefiru povestindu-mi în plete îmi pune cunună,

O rândunică în zbor

Îmi șoptește de departe un dor.

Mă îmbată mirosul florilor,

O viață nouă mă înfioară

Îndemnându-mă să gust din ea întâia oară.

Visez...Pe vis nu sunt stăpână,

Mă iartă, dar, Zalmoxis, că fapta-mi e bună!

### **TABLOUL III**

( La lumina lunii se desenează ușa beciului domnesc. Drept încuietorie e o grindă grea din lemn de corn petrecută în cujbe de nuiete. Dochia cu Zada, grăbite, par în zadar a încerca să dea jos grinda. ).

#### **Scena 1.**

**DOCHIA**

(Îndârjindu-se într-o supremă sforțare. ).

Fetele poporului se întrec cu bărbații în putere,

Ba îi ajută și la război și în alte lucruri grele.

Iar eu, fiica regelui, des la vânătoare mă duc

Și nu pot da înlături acest butuc?

**ZADA**

Se zice că iubirea dă puteri nebănuite.

( Izbutesc de astădată a da jos grinda. Ușa se deschide. Cei închiși nu îndrăznesc să iasă. ).

**DOCHIA**

A voastră este binefacerea libertății sfinte.

**ZADA**

( Spre Sabinus. ).

Iubitule! Iubitul meu!

Fă să înțeleg rostul vieții în ultimul meu ceas, greu...

Dă-mi sărutul tău și eu ți-l dau pe-al meu de față,

Să simt bucuria vieții toată.

Gândul îmi v-a arăta o viață îndelung trăită,

El mă face să inched atâția ani într-o picătură de vreme vrăjită.

Cât v-a destina

Soarta acelor bătrâni care abia ating vârsta mea.

Balsamul divin îl dă numai sărutarea ta,

Pentru atâta m-am născut pe lume și viața numai atâta vrea.

**SABINUS**

Îmi dau seama și de-abia

Acum mă încredințez de iubirea ta,

Curată, Zada, draga mea

( Se îmbrățișează și se sărută. ).

**DOCHIA**

( Către Licinius. ).

Frumosule străin! Să duci cu tine în țara dușmană

O veșnică primăvară diafană,

Amintirea fermecată de un vi din viața mea

Ce fără voie am încercat s-o trăiesc aievea.

Întotdeauna și totuși niciodată.

Un vis ce se-ncearcă să ne lege.

Iată bucuria unei fiice de rege.

(după un timp de gândire. ).

Și, pentru că orice clipă de zăbavă

Pierzanie adduce, degrabă

Plecați spre țara voastră însorită

Unde vă așteaptă o soartă fericită.

**LICINIUS**

Stăpână slăvită!

Îți datorăm viața noastră, chinuită!

( Se apropie spre a-i săruta poalele mantiei lui Dochia. ).

**DOCHIA**

( Se împotrivește. ).

Acest semn mi-a pătruns în fire,

Trezește în sufletu-mi o neîncercată fericire,

Să ști că fapta mea nu e îngăduită și e mare păcat,  
N-ar faceo nici cea mai de pe urmă fiică de comat.  
Un zeu ascuns, necunoscut dacilor, m-a îndemnat.

**LICINIUS**

E amorul și dragostea, stăpână a visurilor mele.

**DOCHIA**

Ai venit cu ele, să te duci cu ele!  
Aici, vezi e țara războaielor din tată-n urmaș  
Nu pot găsi o clipă de sălaș.  
( Se aude cânt de harphă. Apucând pe Zada de braț.).  
Muzica ne cheamă, ne cheamă...  
Ziua de mâine de care mi-e teamă.  
Zada, Zada! Te-am avut pe tine,  
Cu cine am să rămân de mâine!?

**ZADA**

Te du, iubitul meu, sabinus și în inima ta păstrează  
În veci un loc pentru cea care te iubește și visează...  
( Meșterii romani pleacă. Dochia alături de Zada, abătute și  
îndurate țin capetele plecate. ).

**LICINIUS**

Amor, Venus și voi zei, stăpâni ai humii,  
Protectori ai cetății lumii,  
Mai repede decât gândul ați sprijinit pe fii ei  
Ce pătimesc sub soare.  
Pământul Daciei e prielnic. Pe sfintele altare!

**TABLOUL IV**

( Sala cea mare, zisă a poporului. Pentru că reprezentanți ai altor popoare nu există la Curtea Regelui Daciei, oaspeți sunt doar câțiva bătrâni taraboști care alcătuiesc un fel de senat dac și căpeteniile oastei. Unii dintre ostași stau pe lăicere în preajma mesei, alții în picioare. Toți așteaptă intrarea, mai întâi a Dochiei, și apoi a regelui Decebal. Harphe, lăute, pe ici pe colo, surle cântă și dau semnalul stadiului la care se găsește sărbătoarea. Într-un grup de tineri, vraciul, un bătrân orb, ghicește fetelor în palmă. Cei din jur râd și fac haz. Pe ușa din stânga intră, abătute și obosite, Dochia și Zada. Tehomir împreună cu căpeteniile oastei le întâmpină. ).

**Scena 1.**

**TEHOMIR**

Aștept de mult această clipă. Mâna ta să mi-o întinzi,  
( Se iau de mână. ).  
Ooo, fiorule, iată, mă cuprinzi  
Și îmi apari într-o frumoasă  
Fată ce-mi este mireasă.

**CEI DE FAȚĂ**

De noroc și îndelungă împărăție să aveți parte!

**UN OȘTEAN**

Nu mai e cea fost, mai bine taci!  
Când dintr-o clipire spuneai ca după...vânt,  
Ce-am pățit și câte zile mai sunt...

**Scena 2.**

**DECEBAL**

(Intră grăbit și tulburat împreună cu Vezinas. ).  
Înlături cu voia bună! Și minciuna vracilor!  
Nu sunt date acestea regelui dacilor.  
Oh! Cum de cincizeci și atâția ani am avut numai necaz,  
Parte n-am avut de-o fărâmbă de răgaz!?  
Străjeri de departe din Barodina, aman  
Ne-a trimis vorbă că imperatorul Traian  
Trece podul cetatic de peste Istru construit colan  
Și aruncă peste Dacia armata imperiului roman.  
Tot ce are Dacia pe câmpiile-i însorite,  
Râuri, pâraie, șuvoaie, în cale să-i fie năpustite,  
Să nu văd nici-un suflet în urmă rămas!  
Toată suflarea să se ridice înt-un glas!  
Să dăm foc, să otrăvim fântânile, nici chiar o fiară  
Să nu găsească hrană, de foame și sete să piară!  
O delegație cu Bituvas degrabă la Quarzi  
Și Stordiști, cereți ajutor și la nomazi.  
Tu, Duras, cu tabăra ta, la Pelendava din vale  
Să-i urmărești și să le ți cale.  
Tehomire, împreună cu Hasdrubal marea oaste veți alcătui,  
Și de va fi nevoie în luptă veți murii.  
Baldobal! De vor ajunge la Durdava, vor fi destul de obosoți,  
Acolo le cădeți în spate și trimiteți ploaie de sulii.  
Bărbația e întrupată în voi, sabia Zalmoxis v-a dato în mână,  
Tot ce are mai bun Dacia vă pune la îndemână.  
Apărați acest străbun pământ!  
( Scoate sabia, la fel fac toți ceilalți.).  
Astă spadă va fi pusă în teacă până ce dușmanul nu va fi înfrânt.  
( Întinde sabia în semn de jurământ, ceilalți încrucișează săbiile cu a sa. ).  
“ Străji credincioase ale zeului sfânt  
Vom apăra până la moarte al Daciei pământ. “

**TOȚI**

“Străji credincioase ale zeului sfânt  
Vom apăra până la moarte al Daciei pământ.”

**DECEBAL**

( Către Zada.).  
Zada noastră, cum te iubim aici și-acolo te vom iubi!

Ai fost preteasă lui Vezinas, dincolo mireasa lui Zalmoxis vei fi.  
Spuneai că faptele dacilor și gândurile lor  
Sunt împotriva dușmanilor.

**ZADA**

Socotesc că până mâine seară chiar îi voi spune  
Înțeleptele-ți cuvinte, slăvite stăpâne!

**DECEBAL**

Temnicier! Pe meșterii romani închiși nu-i mai lăsăm în viață,  
Îi trimitem lui Zalmoxis dis-de-dimineată!  
Să-i aruncați în tainița cu flăcări și vor  
Fi sfâșiați de zeul negurilor.

**VEZINAS**

În împărăția atotputernicului Zalmoxis e râmduială,  
Se vede totuși că nu-i dreaptă socoteală,  
Sacrificiul nu-i destul, zeul e mâniat,  
Mai avem pocăințe și jertfe de indurate.

**DECEBAL**

Mireasă a Daciei, fata mea,  
Cu celelalte preotese te vei ruga.  
Degrabă pregătiți oastea cea mare, cu noi e marele zeu!  
Alături de voi merg și eu.  
După ce vom zădărnici lovitura dușmană,  
Urmărim până peste Istru armia romană.  
La Roma voi să ajung, să-i nimicesc  
Templele romane, iar din pietrele lor să zidesc  
Un uriaș altar să fac  
Pentru zeul protector al neamului dac.

**ACTUL II**

**TABLOUL V**

( În dreapta și pe fundal se vede capul de pod ce duce la Drubetis. În stânga și colțul din fundalul scenei se pierde în perspective albastră Danubiul. Dincolo de marele fluviu se văd munții stâncoși ai Daciei. Mai în față, șes întins acoperit cu corturi care adăpostesc armia romană. În fața cortului împărațesc traian stă de vorbă cu Licinius, Longinus și alte căpetenii ale castei.).

**Scena 1.**

**TRAIAN**

După cum vezi Licinius, podul îl trecem cu mare fală,  
Dar...am în suflet o îndoială  
Pe care mi-ai alungato acum,  
Fiindcă nu cunoșteam spre inima Daciei drum.  
E țară cu multe cotituri, mreje și oșteni șireți,



Cu fete frumoase și vrăjitori isteți.  
Iubite Licinius mi-ai dat încredere și ostașilor mei  
Ai dat sprijinul tău, te fac eroul Romei!  
Să cadă miresme ca în vise,  
Semințe de grâu pe altare aprinse!  
( I se dă dintre acestea aflate într-un vas anume de către un oștean.).  
Ne așteaptă cu fală Penații  
Fetele, nevestele și frații!  
Zei ai Romei mândre, purtați cu grija înaltei cetăți,  
Faceți să cadă sub spadă și scut vietăți,  
Brațul roman să se întindă până departe,  
Stăpânirea lui Jupiter, a lui Marte, dreptatea împarte!  
A voastră e! A tuturor! A urmașilor...  
Puternici zei și zeițe cuprinse de dor!  
Semn de izbândă îți este rostul de-acum în for,  
Semeț și încumetat rege al dacilor,  
În zadar îți este vitejia și orice faptă,  
Lângă carul august lanțurilete-așteaptă!

#### **LICINIUS**

Deapururea rog zeii spre înalta lor cinste  
Să revăd sarmisegetusa unde mi-am lăsat sămânța de iubire.  
Acolo vă arăt, dacilor, cine a fost batjocorit!  
Eu, tată-l unui fiu de-apururea iubit.

#### **TRAIAN**

Licinius, eu te susțin și Roma te înțelege  
Lângă fiul tău vei sta în Dacia sau cu noi vei merge?  
Tu singur vei Alege!

#### **LICINIUS**

Am ales, voi merge cu tine, prea m[rite]!

#### **TRAIAN**

Ce ziceți generali de aceste cuvinte?  
Gândesc Licinius să te trimit pe tine  
Sol la Daci, doar îi cunoști mai bine  
Și vei încredința pe regale dac  
Că este înzadar tot ce fac.  
Împotrivirea îl va costa multe vieți omenești.  
Să vorbești cu mândrie, chiar dacă iubești,  
Așa îi stă bine unuio general roman victorios.

#### **LICINIUS**

E bună chibzuiala. Sunt bucuros  
Să îndeplinesc porunca împăratului maiestos!

#### **TRAIAN**

Ai Romei suntem, patroni și salvatori!  
Capitalei lumii să-i aducem vestitele comori.  
Să mergem oșteni, birunța ne așteaptă!  
Fala romană e plămădită din faptă,

Din străbuna vitejie,  
...din a noastră mândrie.  
Cu încredere să pășim pe podul lui Traian  
Spre ținta deplină din acest an!  
Licinius vei merge în frunte!  
Armia romană e un munte!  
( Oastea începe să treacă, înșiruindu-se pe pod. ).

#### **TABLOUL VI**

( Înăuntru templului sacru din Sarmisegetusa. Pereții sunt împodobiiți cu ramuri înverzite. Deoparte și de alta stau strajurile-lupii de armă. În față e o perdea mare albastră, ce se trage înlături când rugăciunea începe odată cu furtuna. Pe întinutul perdelei uriașe, în linii simple și mari se desenează o trimitere la zeul Zalmoxis. Un credincios e aruncat în sus și apoi cade între sulile ținute în mâini voinice ale oștenilor.).

#### **Scena 1.**

#### **TEMNICIERUL**

E gata prea bune îngrijitor?

#### **ÎNGRIJITORUL TEMPLULUI**

E gata! Aștept semnalul de sobor.  
Furtună, trăznete, vijelie  
Și fulgere așteptăm să vie.  
Porunca este dată,  
Când norii se vor înălbi, de dată  
Toți dacii de la stăpân la slugă  
Să ia parte la rugă.  
În ascuns, unul dintre ai noștri a nesocotit  
Ce regele a poruncit.  
O să dea peste noi năpasta!  
Suntem îngrijorați de-aceasta!

#### **TEMNICIERUL**

Să nu-l rable Zalmoxis. Nemernic trădător!  
( După o pauză. )

Ți că preoteasa ce mare, Dochia, are un fecior?

#### **ÎNGRIJITORUL TEMPLULUI**

Știu! Am aflat mai aman.  
E plămădit cu un general roman.

#### **TEMNICIERUL**

E în grija Olacului, și la botezat  
C-un nume amestecat. Din Licinius, tatăl lui, i-au zis Inus,  
Dochia îi spune Ionus  
Și Olacolul Ion îi spune,  
Noi, Ionuț o să-l strigăm pe nume.

#### **ÎNGRIJITORUL TEMPLULUI**

În Tehomir inima îi plânge  
Dar decebal l-a recunoscut pe Ionuț nepot de sânge.  
Copilul e nevinovat și îi născut pe acest pământ  
Și este urmașul acestui Templu sfânt.

#### **TEMNICIERUL**

Dar cu noi ce se va întâmpla  
Când romanii fetele dace le vor lua?  
Ne vom amesteca cu ei,  
La care zeu ne vom ruga, la care zei?!

#### **ÎNGRIJITORUL TEMPLULUI**

Dacă după rugă și blesteme vinovatul nu se-arată  
Pe muntele Orole nu va urca să-i fie plată  
Sfârșitul binemeritat.  
Atunci vei rămâne, tu, mare temnicier, vinovat.  
Așa-i înalta înțelepciune de rege orânduită.  
Slăvitul Vezinas a găsit chibzuință destul de nemerită.  
Iscoade în grabă au fost trimise pe rând  
Și nu s-a aflat sclavii unde se ascund.  
Ei cunosc semnele flammurii, catapultele, armele mari și mici  
Și am ales...drumurile ce aduc aici.  
( Se aud tunete ).

#### **TEMNICIERUL**

Stăpâne puternic, al Daciei Zeu,  
Tu ce pătrunzi în tainele sufletului meu  
Să-mi vezi viața fără vină,  
Scoate adevărul la lumină,  
Ocrotește poporul și țara, pedepsește pe cel ce a încălcat  
Legile ei. Urăștel pe cel vinovat.  
Cât despre mine, oricând, iubite Îngrijitor,  
Sunt gata a muri pentru popor!

#### **ÎNGRIJITORUL TEMPLULUI**

Și acum, pentru că tunetele au început să vestească  
Rugăciunea poporului, nu e bine aici să ne găsească.

#### **TEMNICIERUL**

Și mai ales pe mine au început să mă bănuiască...  
Aaa...! Iată, chiar domnița, prea bună și blândă, marea preoteasă!

#### **ÎNGRIJITORUL TEMPLULUI**

O doare grija țării și a noastră soartă.

#### **TEMNICIERUL**

Să așteptăm afară, ceva mai încolo... lângă poartă.  
(Ies ).

### **Scena 2.**

#### **DOCHIA**

(Intră tulburată ).

Zeule a totputernic pe cărarea fulgerului trimite  
Un semn de bine în Dacia, prea sfinte!  
Și de prăbușire a dușmanului, și îndemn  
La victoria noastră, de iertăciune un semn.  
Iar dacă pentru fapta mea ești neîndurător,  
Cruță neamul, țara și al ei Conducător,  
Dacă plâpândeii mele fapte i-a fost această soartă  
Nu fug, aștept pedeapsa pentru faptă.

### **Scena 3.**

#### **1-iul CETĂȚEAN**

( Intrând se apleacă în semn de rugăciune).

Doamne pedepsește vinovatul și apără țara!

( Femei și cetățeni intră la rând, unii după alții, rostind diferite  
imprecațiuni și blesteme.)

#### **1-a FEMEIE**

(Cu un prunc în brațe )

Copiii nu-s vinovați, stăpâne, nu pogorî asupra lor povara!

#### **II-a FEMEIE**

Nouă feciori am avut  
Opt în război au căzut,  
Eu pe-al noulea îl omor  
De este trădător.

#### **II-lea CETĂȚEAN**

La Tapae șapte răni am primit  
În schimb o sută de dușmani am nimicit.  
Un general de-acum, ajută-mă să omor  
Și-apoi primește-mă în lăcașul tău odihnitor.

#### **III-lea CETĂȚEAN**

Pe cel ce călcata voia stăpânirii  
Să cadă trăznetul nimicirii.

#### **IV-lea CETĂȚEAN**

Prigonește pe ai lui,  
Să cadă casa în pârjolul focului.

#### **V-lea CETĂȚEAN**

Prea sfinte Zeu, nu-l mai răbda!

#### **VI-lea CETĂȚEAN**

( Cetățean orb)

Să aibă parte de lumină precum vederea mea!

#### **VII-lea CETĂȚEAN**

Să-l sfâșie zeul negurilor!

#### **VIII-lea CETĂȚEAN**

Te îndură de popor!

#### **IX -lea CETĂȚEAN**

Prea înalte Zeu! Nu ne prigoni!  
Prea bune Zeu ! nu ne urgisi!

#### Scena 4.

( Credincioșii intră în grupuri și fiecare șoptind câte un cuvânt de rugă se produce un straniu murmur. Printre cei din urmă intră Decebal înconjurat de căpeteniile castei. ).

#### DECEBAL

Asta e părerea mea,  
Romanii ne sunt dușmani și răgaz nu o să ne dea.  
Marea oaste, mă gândeam...  
A fost gata mai curând decât credeam.  
Graba e mare, totuși m-am gândit  
Că zeul e mâhnit  
Și pentru al face mai înduplecat  
Poporul la rugă l-am chemat.  
După cum ați aflat, o faptă nelegiuită  
În cetate, acum, a fost săvârșită.  
Un trădător găsită porunca-mi s-o nesocotească,  
Pe meșterii romani închiși să-i dezrobească.  
Spioni îi bănuisem și am hotărât să-i ucidem acum,  
Să ne croim cu bravură obștească drum  
Spre victoria noastră și libertatea acestui popor  
Care își va continua viața de aici, dincolo, la zeul nemuritor.  
Dar măsura pe care am luato a fost încălcată,  
Iar ei se duc cu vești la romanii ce-i așteaptă.  
Sunt meniți pieirii orice roman!  
Fiindcă din străbuni e dacului dușman.

( Fulgeră și tună ).

Iată, trecând prin ploi  
Zeul pe nori venita între noi.  
Toată cetatea este de față,  
Trădătorul este aici în viață.  
Înaintea lui Zalmoxis, atotputernic și plin de bunătate,  
Să-și dea seama, cântărindu-și vina, să se arate.  
Mărturisind, ușurare de cuget dobândește,  
Pentru a lui vină țara pătimește.  
Ispășirea degrabă,  
Zalmoxis nu îngăduie zăbavă.  
Care colț al țării naște trădători?  
Acele buruieni udate cu roua din zori  
Cresc în Dacia străbună?  
De când? De unde se adună?!  
...Și altă dată Roma astfel de stârpituri ne-a trimis,  
Dar dacul a știut să fie de ne învins.  
În alte vremi sămânța blestemată n-a prins în pământ acesta bun.  
Ne-o spun poveștile și cântul străbun.  
Sunt multe mreje întinse de romani,

Ei știu pieziși să-l poartte de ani.

Noi știm doar lupta dreaptă

Răsplată după faptă.

( Se aud tunete puternice. Perdeaua se dă înlături și lasă să se vadă, atârând de bolta templului, pe fundal, un fulger, în zig-zag, din aur sclipitor. Pe fondul de afară al norilor negri, răzvrățiți, se văd în dosul altarului, oarecum pe o estradă a acesteia, siluietele negre ale unui grup de oșteni care țin în mâini sulii lungi și ascuțite. Mai departe se reliefează muntele Orole.).

### Scena 5.

#### OLACUL

( Îndreptându-se cu un copil de aproximativ patru ani spre Decebal. Toți privesc curioși spre el și copil. Decebal, bănuind cine este copilul, face un pas de întâmpinare. Se lasă o tăcere adâncă. Din când în când liniștea este sfâșiată de câte un tunet și fulgere.).

Prea iubite rege al acestui pământ,

Vorbele crude să-ți cadă în vânt!

Tu care ești să fi drept,

Fi și de această dată înțelept.

Omul se schimbă cum totul e în schimbare,

Ce este fruct azi, ieri a fost o floare.

Nu uita că iubirea e sfântă și poate cădea în păcat.

...Și noi am iubit,

Și poate am greșit...

Dar zeul ne-a iertat.

Vezi acest copil ce tremură și plânge?

E floarea unei iubiri și în vinele lui curge

Domnescu-ți, prea sfântul, sânge.

( În sală se produce rumoare. Dochia se repede spre copilul pe care ea nu-l mai văzuse de la naștere. Este oprită de celelalte preotese. Decebal privește copilul drept în ochi, stand drept, de neclintit. ).

#### DECEBAL

Știam! Așteptam clipa aceasta să fie adunat întregul popor,

Să-mi recunosc nepotul în acest micuț fecior.

( Se apleacă și ia copilul în brațe. Îl mângâie pe creștet și îi dăruie o floare pe care o ia din mâna unei femei.).

Aici, în fața tuturor,

La picioarele marelui zeu nemuritor recunosc în acest fecior

Viitorul meu moștenitor!

( Poporul îl aclamă. Fulgere luminează încăperea. Decebal ridică copilul deasupra capului. Dochia plânge.).

El este urmașul, urmașilor poporului meu!

Știu, a înțelege e destul de greu

Că în vinele lui curge sânge de dușman.

( Se lasă o tăcere profundă.).  
Sângele lui Licinius, general roman...  
Tehomir știa și a înțeles cu mintea-I vie  
Pe Dochia s-o ia de soție.  
( Adresându-se către copil.).  
Cum te cheamă! Spune!  
Să-ți cunoaștem al tău nume!

### **IONUȚ**

Ion mă cheamă, Ionuț îmi spune!

### **POPORUL**

( Murmurând.).  
Ion, Ionuț, Ion...frumos nume!

### **DECEBAL**

Chiar dacă tatăl lui ne-a trădat  
Ionuț al Daciei va fi bărbat.  
Iar Licinius pedeapsa își va lua.  
( După o pauză.).  
Copilul rămâne sub ocrotirea mea.  
( Adresându-se către copilul din brațe. ).  
Ești ca floarea aceasta.Nevinovată făptură,  
Nu știi ce-i trădarea, nu știi ce-i ură.  
Poate, în vremuri, floare din altă floare,  
Urmașii, urmașilor tăi nu vor mai fi hârțuiți de popoare.  
În cântece să rămână, să fie știut  
Că de aici totul a început!  
( Decebal lasă copilul din brațe și îl dă Olacului care îl ia de mână. Copilul se uită la Decebal și la floare. Tunetele și fulgerele se întetesc. În acest timp, cu teamă, Dochia înaintează. Cele opt preotese îi ies în în întâmpinare. Regelui îi iese înainte Vezinas. ).

## **Scena 6.**

### **VEZINAS**

În locul Zadei, aleasă, a fost o altă fecioară.  
Ca puiul de columb când întâia oară zboară,  
Astfel zeul înduplecat alese.  
Nelipsite sunt altarului sacru nouă preotese.  
Rugile fierbinți cu cîntece în zori merg la Zalmoxis pogorât pe nori  
Care ne-a iertat de-atâtea ori.  
A început să fulgere, să tune,  
Prin ele de voia lui ne spune.  
Prin foc și pară adesea nimicește  
Ce omul cu trudă clădește.  
Pentru a se pocăi, să asculte de poruncă,  
Spre pământ, el, trăznete aruncă.  
( Un fulger puternic însoțit de trăznet face poporul să murmure. ).

Să începem rugăciunea,  
În curând se va arăta minunea!

#### **CORUL FECIOARELOR**

Prin tine câmpul înverzește,  
Floarea înflorește!  
Holdele pe câmpuri cresc!  
Ca în Dacia niciunde  
Livezile pe dealuri rodesc.  
( Corului fecioarelor se alătură corul grupului de oșteni din spatele altarului.).

#### **CORUL FECIOARELOR ȘI AL OȘTENILOR**

Râurile în munți,  
Păsările sub soare,  
În câmpuri fierbinți,  
Slăvesc cuminți  
Numele tău mare!

#### **CORUL FECIOARELOR**

Zalnoxis prea bun,  
În restriște este pământul străbun!  
Mică-I Cetatea Țării,  
Dușmanii întunecă lumina zării.  
Împotriva lor îndreaptă  
Furtuni, aprige vijelii,  
Semnul tău să fie faptă,  
Apără pe ai tăi fi.

#### **CORUL FECIOARELOR ȘI AL OSTAȘILOR**

Râurile în munți,  
Pământurile sub soare,  
Preoții în altare,  
În cânturi fierbinți,  
Slăvesc cuminți  
Numele tău mare!

#### **VEZINAS**

Tot ce gândurile încântă,  
Tot ce-i mândru în țara sfântă,  
Ale tale, Zalmoxis, sunt!  
Înaintea feței tale răvășite de vânt  
Stă în cutremurare  
A Sarmisegetusei întreagă suflare.  
În rugă îți cer, stăpâne puternic,  
Pedepsa ta să o dai aceluia nevrednic!  
Măinile tale dibace sunt  
Că au plămădit al daciei pământ.  
Zeule! Apără-ne de dușmani!  
Ne păzește de romani!  
Iar dacă ar fi să fie...



...între noi și ei...frăție.  
( Se aud tunete și se văd fulgere puternice. ).  
Slăvit deapururi numele să-ți fie!  
Nici când nu-ți călcarăm poruncile sfinte,  
Nici legile regelui iubit turnate în cuvinte.  
( Tunete și fulgere. ).  
Poporul e de față, așteaptă, și tace.  
Mărturisire în gând îți face.  
( Către popor.).  
Precum vedeți, Zalmoxis e între noi și așteaptă!  
În fața lui este cel ce săvârșește nedemna faptă!  
Pedepsește, însă, cum gândurile lui vor,  
Alături cu făptașul întregul popor.  
Precum știți, pedeapsa încălcării  
Măsurilor de pază a țării,  
Se pedepsește cu moartea prin îngheț  
Pe muntele Orole, pe vârful cel mai semeț.  
Aceasta e ispășirea prin datini lăsată  
De Zalmoxis drept răsplată.  
Prin ea nu mai este înălțat  
La fericirea veșniciei cel vinovat.

#### **POPORUL**

Să recunoască cel vinovat!  
( Murmură în semn de rugă și blestem.).

#### **VEZINAS**

Răgazul mărturiei umile  
Este de acum în trei zile!  
La scările suișului înghețat  
Paznicii așteaptă pe cel vinovat.  
Prin chin și moarte e iertat.  
( Fulgere și tunete.).  
Zalmoxis, alege și înseamnă pe cel vinovat!  
Dă, mare zeu, dezlegare,  
Dă, mare zeu, poporului iertare!  
De când sunt dacii nimeni n-a îndrăznit  
Neamul ași trăda, altfel l-ai fi trăznit.  
Nimeni n-a fost laș  
Și nimeni să nu mai fie, din urmaș în urmaș!

#### **Scena 7.**

#### **DECEBAL**

( Către străjerul ce se apropie.).  
Ne aduce străjerul vreo veste?

#### **STRĂJERUL**

Sunt trimis de Baldobal să aduc veste

Că dușmanul la Borodina este  
Și oaste de fier și nesfârșită  
Vine către cetate pe drum bun, nestingherită.  
De departe scânteiază ca valurile în vad  
Și înlătură din cale hoarda de nomad.  
Oastea romană ce-n soare scânteiază  
Triburile geților de lângă Istru o urmează.

### **DECEBAL**

Teamă nu este și atât mai bine  
Că multă oaste vine,  
Cu ale lor stârvuri vor îngroșa  
Pământul din țara mea.  
Dar, acum fruntea-mi nu poate să gândească  
Cum pot calea spre noi s-o dibuiască?  
Prea puțină lume în Dacia știe drumurile toate,  
Iar dacă pe table de lemn le avem artătate  
În taină ele sunt păstrate.  
O călăuză iscusită pecetluită de soartă,  
E la mijloc, ce cu sârg pe cale îi poartă.  
Bănuiala nu e bună, dar tâlc are,  
Spionii sunt sclavii ce-i aveam la închisoare.  
Blestemul neamului să cadă întreit  
Asupra aceluia care pe spioni i-a îndrăgit!  
Iar dacă Licinius spion este,  
Dochia va îngheța pe creste.  
El, o să-și ia pedeapsa exemplară,  
De îmi va cădea în mână iară.  
Iar nepotul meu, aleasă floare,  
Va crește, spălat de rușinea părinților, în Dacia ocrotitoare.  
Dar, cred, zeul e bun cu mine  
Și nu mă lasă pentru a trăi această rușine.

### **DOCHIA**

( Aparte.).

Cum, cvum așa de blânzi îmi păreau mie,  
Frumoși și nevinovați, spioni să fie!?  
Și fiica regelui Decebal le-a dat sprijin și ajutoare,  
Înlesnindu-le calea spre trădare?  
Atunci eu sunt o trădătoare!?  
Îmi pare pedeapsa mică pentru nesăbuiță.  
Decât înghețul pe munte, de o altă pedeapsă am trebuință  
Iubite tată! De-acum ochii mei nu te mai pot privii.  
Mă poți urî! Mă poți iubii?  
Am să destăinui a mea faptă  
Preotului mare, Vezinas, în șoaptă.  
El a înțeleș, înțelege pe morți și pe vi.  
Și să mângâie pe tata va ști.

Printr-o pedeapsă mare  
Poate voi dobândi iertare.  
Altfel, blestemul fiecărui dac ce va murii  
Până dincolo de lăcașul zeului negurilor mă va urmării.

#### **DECEBAL**

Căci altfel, oricine în Daci să pătrundă a îndrăznit  
Pe acest pământ n-a ajuns la bun sfârșit.  
Zalmoxis ne-a zidit țara  
Cu munți și văi înflorite primăvara,  
Cu ape repezi și adânci,  
Să nu pătrundă dușmanii  
Să nu pătrundă dușmanii nici pe brânci.  
Avem păduri dese, nu le trece nici pasărea-n zbor,  
Totul aici ne-au stat în ajutor.  
( Fulgeră și tună. ).  
Degrabă la luptă, în frunte cu mine,  
Dușmanul se apropie, vine, vine...!  
Dromichete, mândru rege din fund de așezare,  
Burebista mărit, stăpânitor al neamului dintre hotare,  
Duras prea înțelept, strămoși ai Daciei străbune,  
Ridicați-vă în țară, însuflați fapte bune!  
Ne amenință dușmanul munții noștri sfinți  
Scălțați cu sânge de părinții noștri, părinți.  
E la grea încercare al Daciei popor!  
El știe să moară  
Pentru scumpa noastră țară!  
El știe să fie învingător.  
Înainte deci! Pe viață în mândrie,  
Pe moarte, în viață vie!  
( Fulgeră, tună și trăznește puternic. ).

#### **VEZINAS**

Mare îți este puterea, mania și iertarea,  
Slăvit zeu ce ne stăpânești zarea!  
De am fost nevrednici o clipă, te-ndură.  
Vom di de-acum înainte cu mai multă măsură.

#### **VRACIUL**

Nu e împlânzit zeul, decât sacrificându-I pe toți bărbații,  
Sau cu dușmanii să ne avem ca frații!?  
Din ce rămâne, un alt neam curat va răsări  
Care în veci trădarea n-o va ști.

#### **TEHOMIR**

Înlături, altfel te sfarm, cobe, te-ai pripit!

#### **VRACIUL**

De mă credeți smintit,  
Dac sunt și țara mi-am iubit!

#### **DOCHIA**

( Tulburată se îndreaptă spre preot.).  
Taină îți cer! Iertare!  
Slăvite preot mare!

**VEZINAS**

Are de dat un sfat Domnița, marea preoteasă?  
Întotdeauna îndrumarea ți-a fost aleasă!

**DOCHIA**

( În auzul celorlalte preotese ce s-au apropiat.).  
În Dacia s-a săvârșit o faptă rea,  
Făptașa este Dochia!  
Trădarea e a mea!

**VEZINAS**

Cum asta!?...Ce păcat!

**DOCHIA**

Poate un zeu dușman m-a îndemnat  
Să eliberez pe sclavi din închisoare.  
Nelegiuirea săvârșită mă doare.  
Spune-mi cu ce s-o ispășesc?  
Pedeapsă pe măsura faptei doresc.

**VEZINAS**

Ooo, iubită fiică a lui decebal, iubită preoteasă!  
Înghețul pe munte e mai mare pedeapsă.  
Ea ne este lăsată prin datini strămoșești  
Pentru aceia ce s-au împotrivit poruncilor regești.  
Nu au cunoscut dacii un rău mai mare!

**DOCHIA**

Dochia a săvârșit în Dacia prima trădare  
Împotriva țării, a strămoșilor, a dacilor toți,  
A uneltit în răul strănepoților din nepoți.  
( Către ceilalți.).

Să aveți grije de Ionuț, copilul meu,  
Câmb va fi mare să-I spuneți că sunt la zeu,  
Și l-am iubit și-l voi iubii acolo sus mereu.  
( În suspine.)

Ooo, zeule, plămădește-l să crească falnic  
...și puternic

Să cunoască liniștea, iubirea și dragostea  
În țara aceasta, în țara lui și-a mea.

De la tine,dar, munte falnic de sub soare  
Aștept adăpost, refugiu și alinare.

Iar pentru copii copilului meu să fi  
Cetatea liniști, a muncii, într-o slăvită zi.

(Către Vezinas. )

Să ști că de al meu păcat

Nici el, nici fiul meu nu e vinovat.

**CELE OPT PREOTESE**

Te urmăm, dulce stăpână cu sufletul împăcat.

**DECEBAL**

( Împreună cu Tehomir și celelalte căpetenii ale oastei se apropie de preot și de cele două preotese. ).

Oastea ne cere nedeslipiți alătura să fim.

La fel ca înainte Dochia te iubim!

Te lăsăm în seama preotului mare

De-acum cu nelegiuitul vinovat de trădare

Pe muntele Orole, împreună, veți cere iertare.

Înfrângere dușmanului prin sacrificiu veți cere

( Arătând spre fereastră. ).

Priviți! Negura răului în zare pierde.

**TEHOMIR**

Dochia, eu am știut de copil și te-am iertat.

El va crește aici ca floarea unde a încolțit.

În cei patru ani am urmărit

Cum în soare s-a înălțat.

Fără să ști tu, zi de zi, l-am îngrijit.

El este copilul acestui pământ și nu este vinovat.

Ca acest lăstar să crească sub un cer luminos

Roagăte ca Tehomir să se întoarcă victorios.

**VEZINAS**

( Cu mâinile în sus, implorând cerul. Alături.).

Ce nenorociri ne-ai pregătit?!

Doamne, nu ne pedepsi atât de cumplit!

**ACTUL III**

**TABLOUL VII**

( Sala tronului din Sarmisegetusa. În colțul dinspre stânga e așezat scaunul regesc.).

**Scena 1.**

**DECEBAL**

( Revine oboist din luptă, unde a prins pe generalul Licinius pe care îl aduce. Nu îl cunoștea că este tata lui Ionuț, falsul meșter captiv roman, eliberat de Dochia.).

Pe romanul acesta să mi-l țineți legat

Alături, la îndemână și ne înarmat.

( Un oștean care însoțea pe Decebal îl conduce pe Licinius în camera de alături.).

Pe poarta cetății să atârne capul trufașului sol

Și corpul lui Licinius să atârne sfâșiat pe ziduri, gol!

Se cade cu arc de triumph înfingător

Și această nenorocire s-o vadă ochii mei!?  
Iubită Sarmisegetusă altădată ocrotită de zei!?  
Ooo! Nu este cu puțină  
Să fie dată unui rege dac atâta umilință!  
Licinius, semeț sol, general roman să ști  
Că Decebal în ultima clipă mișel și laș nu va fi!  
Eu nu voi cădea cu resemnare în robie.  
În viață dacul nu știe decât liber să fie!  
Iubită spadă, simbol de vitejie  
Tovarășe în viață fosta-i mie  
Și în moarte îmi vei fi!  
Dar nu este nimeni pe aici? Unde sunt ai Daciei fii!  
Altădată eram primit cu alai mare.  
E drept! Nu-l mai merit oare?  
Dar unde, unde este Dochia? Unde este al meu nepot?  
Unde e Vezinas? Sunt supărați socot.  
Ei! Olaci, străjeri, unde sunteți, unde?  
( La strigătul lui Decebal, dinspre dreapta și fața scenei vine trist, abătut și  
cu capul în jos bătrânul Olac, în seama căruia este lăsat spre îngrijire  
Ionuț.).  
Hei! V-ați pierdut capul? Răspunde!  
Vă este frică de dușmani?  
Unde-i Dochia, iubita mea fiică?  
Au poate și ei îi este frică!?  
Vezinas preot mare?  
Dar Ionuț cu ochii de cicoare?

#### **Scena 2.**

#### **OLACUL**

Deși sunt bătrân și neputincios, sunt dac  
Și frică nu am și nu pot să tac  
Dochia, Dochia, de n-ai știut...

#### **DECEBAL**

Spune, unde-i? Altădată erai limbut.

#### **OLACUL**

...de îndată ce-ai plecat la bătălie  
A urcat suișul muntelui oe vijelie  
Și pe cine, mărite rege, ai iubit  
Pe munte înghețul la-npietrit!

#### **DECEBAL**

Ce vorbești bătrâne smintit!?

#### **OLACUL**

Alături a însoțito și celelalte preotese.  
Acum sunt a zeului mirese.

#### **DECEBAL**

Dochia!...Dochia...! A mea iubire!  
Oooo! Nu este cu puțină atâta nenorocire!

Zalmoxis prea mult m-ai pedepsit!

( După o pauză).

Dar... unde este nepotul meu iubit?

**OLACUL**

E la mine și cu dragoste l-am îngrijit.

Îndată mă duc să ți-l trimit!

**Scena 3.**

**ÎNGRIJITORUL TEMPLULUI**

( Intră grăbit, în timp ce Olacul se pregătește să plece pentru a aduce pe Ionuț. Se adresează către Olac.).

Auzita-am că regale de la luptă a sosit?

( Regele îndurerat cu capul între mâini, privind pe fereastră, se întoarce către noul venit.).

Aaa...! Să trăiți măritule! Am venit

Să vestesc că al dacilor preot mare a murit,

Și-a pus capăt vieții în altar după ce-a slujit.

**DECEBAL**

Fără preot mare, fără preotese, parcă nimic nu-i viu.

A rămas Templu pustiu?

E țara în grea restriște și neamul la răspânte...

( După o pauză.).

Au început dușmanii din catapulte să cânte...

( Se aude bubuit de asalt. ).

Dușmanii au și sosit la zidul cetății!?

Nu-i nici-un mijloc de scăparea vieții?

Nu-i chip de scăpare!?

Zalmoxis și-a luat mâna de pe daci, oare?

Dă în ghiara pieirii întregul popor!?

**ÎNGRIJITORUL TEMPLULUI**

O, Doamne, mărite! A sosit ceasul să mor!?

**Scena 4.**

( Tehomir intră rănit de moarte. ).

**DECEBAL**

Ooo...Tehomire...și tu!?

**TEHOMIR**

Da, în luptă am căzut,

A străpuns o suliță prin scut!

M-am târât până aici rănit

S-o văd pe Dochia pe care o iubesc.

**DECEBAL**

Dochia a murit! E în corul îngeresc!

**TEHOMIR**

Oh...oh...oh...! Copilul unde este?

**DECEBAL**

Îl aduce acum Olacul, este bine...  
Mă îngrijorează pentru el timpul ce vine...  
Am să-ți spun despre Dochia întreaga poveste!  
A murit de frig pe munte rugându-se la zeu...  
A spart uricorul, a eliberat sclavii, încălcând cuvântul meu.  
Se spune că era și tată-l copilului printre ei...

**TEHOMIR**

Oooo...! Nenorocirile vin toate în anii grei.

**DECEBAL**

Una chiamă pe alta, Tehomire! Vezinas s-a sinucis.

**OLACUL**

( Intrând cu copilul de mână ce ține în cealaltă mână aceeași floare ofilită,  
dăruită de Decebal și păstrată cu grije de copil și Olac. ).

Iată Mărite, al tău vis

De a vedea nepotul s-a împlinit!

**DECEBAL**

( Luând copilul în brațe .Îl sărută pe frunte și îl așează apoi jos. ).

Văzându-l teafăr sufletul s-a liniștit.

**TEHOMIR**

Ionuț, chiar dacă nu ești din sângele meu, te-am iubit!

Am să mă înalț la mama ta,

De sus te vom ajuta

Să crești liber pe acest pământ,

Să-ți fie ca un cant.

Un cant frumos, un cant al muncii

Ne interrupt de vreun dușman.

**DECEBAL**

La Drimoxa prins-am un falnic general roman.

Să se aducă de grabă!

Să nu creadă că am luptat să ne aflăm în treabă.

Sunt vinovați dacii de moartea dușmanilor țării?

Ne jefuiesc moșia, nu noi pe-a lor din depărtarea zării.

Ne calcă pământul, mulți de-ai noștri au murit!

( E adus generalul Licinius, legat la mâini. ).

Dorința ți s-a împlinit.

**LICINIUS**

Cunosc cetatea voastră, vreau să-mi văd feciorul iubit.

După care multă vreme am tânjit.

**TEHOMIR**

Cine-i acesta? Ce văd!?

Fostul meșter, sclav roman, Licinius!? Ce prăpăd!

**LICINIUS**

Chiar el. Amicul Romei... și al copilului tată,

Plămădit cu a regelui fată.

Dar unde este copilul? Unde?



E mort!? E viu? Se ascunde?

**DECEBAL**

Ooo...tu ești acela ce ai adus Daciei tot răul?  
Te așteaptă negura! Te-așteaptă hăul!  
( Se aud zgomote și bubuituri de luptă.).  
Copilul e aici de față,  
A crescut și e în viață.

**LICINIUS**

( Îndreptându-se spre copil care este alături de Olac și îl ia în brațe.).  
O, copilul meu ce te iubesc  
Al să stau aici cu tine să te cresc.  
Dar unde e mămica, copil slăvit!?

**DECEBAL**

A luato Zalmoxis! A murit!

**LICINIUS**

Ooo...Zei! De ce nu m-ați luat pe mine!?

**TEHOMIR**

Nu voi aștepta mult. Te vor lua și pe tine!  
Dar e mai bine  
Ochii să-ți-i scoatem acum,  
În veci romanilor să nu le arăți al Dacia drum.

**DECEBAL**

Tehomire! Nu-i vom scoate ochii  
De vrea va sta aici să crească copilul Dochii.  
Nu este bine un rău să aducă un alt rău.  
Licinius care este gândul tău?

**LICINIUS**

Mărite rege de ești bun așa,  
Voi rămâne în veci în Dacia  
Să cresc acest fecior mare  
Liber sub un strălucitor soare.  
Dar...pe tine cum te cheamă?  
( Așează copilul jos.).  
De mine să nu-ți fie teamă.

**IONUȚ**

Inius, Ionis, Ionuț îmi spune!  
De la Licinius al tatălui meu nume,  
Care este mare și victorius,  
Cum îmi spunea mama...frumos.

**LICINIUS**

Eu sunt tatăl tău, copile,  
( Îl lipește de el.).  
Și ne-am cunoscut în clipe umile.  
Sunt prizonierul tău...  
Dar îmi este teamă să nu fie și ...mai rău.  
( Bubuituri, lovituri, larmă de luptă se aud în apropiere. ).

**Scena 5.**

(Duras, Baldoval, Hasdrubal, însoțiți de alte căpetenii intră înspăimântați.).

**DURAS**

Nimic nu mai este cu putință!

**BALDOBAL**

Cetatea e pierdută și a noastră ființă.

**HASDRUBAL**

Oștenii o mai apără încă. Au apărat și hotarele cât au putut!

**DECEBAL**

Zalmoxe ne-a pedepsit cât a vrut!

**BALDOBAL**

Totul e înzadar!

**DECEBAL**

Atunci să aducă în grabă cazanul cu iz amar!

Izul acesta din fiertură e hărăzit

Vitejilor ce în luptă n-au murit!

**TEHOMIR**

Eu voi porni mai înainte spre eterna cetate.

**BALDOBAL**

Nu v-a trece mult și te vom urma frate.

**TEHOMIR**

Mă...ri...te, iubite re...ge, dra...gilor...

În Da...cia ro...bită e ușor...

...a mu...rii

Și ce greu e a trăi...!

( Îi cade capul într-o parte și moare.).

**DECEBAL**

Cu toți alătura, e bună

Moartea, pentru viteji, de aur e cunună.

**HASDRUBAL**

Cetate iubită, leagăn de eroi

Pentru romani, castru vei fi, pentru noi

O durere sfâșietoare

Într-un apus de soare...

**Scena 6.**

**DECEBAL**

( La vederea cazanului cu otravă adus în grabă de câțiva oșteni. ).

În altă lume, lângă strămoși ne este locul.

Să mistuiască cetatea focul!

Sarmisegetusa, mândrie a strămoșilor, noi te iubim,

Noi care am lucrat mai puțin

La alcătuirea ta, te nimicim.

Ne-o cere ambiția! Iubirea întregă

Și durerea din aste clipe de tine ne leagă,

Nimic din ce a fost, gloria de altădată  
Pe mâna vrășmașului nu trebuie lăsată.

**I-iul OȘTEAN**

Iată minunata băutură!

**II-lea OȘTEAN**

O povară în oase lasă, un somn greu și o arsură.

**I-iul OȘTEAN**

Câte două duști pe gât am dat.

**DURAS**

Te-ai grăbit, dragă fârtate!

( Oștenii cad și mor. Larmă mare, țipete și vaiete se aud. ).

**Scena 7.**

( Intră în grabă trei fruntași de oaste. ).

**I-iul FRUNTAȘ DE OASTE**

Au spart poarta de intrare și în cetate au năvălit!

**II-lea FRUNTAȘ DE OASTE**

Împăratul lor e în frunte, l-am zărit,

Pe un cal alb, ca și dânsul împlatoșat,

E îmbrăcat în aur blestematul de împărat!

**III-lea FRUNTAȘ DE OASTE**

Lupta aprigă e încinsă,

Între armia romană și oastea dacă învinsă.

Și femeile cetății sunt dârze luptătoare,

De viteji născătoare.

Ca zăgazul ce nu lasă șuvoiul mare

Ai noștri cu trupul lor făcut-au zid la poarta de intrare.

O clipă șirul luptătorilor dușmani a fost mai rar.

De cade unul, o mie se ridică iar.

Sâni ce alăptau copii, sprijinmă acum topoare,

Știu fără greș să lovească, sute, mii, știu să doboare!

Însă cetatea noastră e mică,

În locul celor căzuți nimeni nu se ridică.

**HASDRUBAL**

Iată cum se întinde focul!

( Prin fereastră se vede arzând cetatea. ).

La para para lui se cades ă începem jocul

Și ospățul să împlinească sorocul.

Paharnicul să vie! Cine ne este paharnic?

**OLACUL**

Paharnicul sunt eu și Ionuț cel mic.

( Arată către copil. ).

**DECEBAL**

Să aveți grije de copil să crească mare

Să spună la toți povestea Tatălui Mare.

**LICINIUS**

Mori fără teamă mărite rege.

Romanii au o lege:  
„ Salvarea poporului din strămoșeasca glie  
Este suprema noastră datorie! „

**DECEBAL**

( Către comandații. ).  
Se cade ca vajnicul corăbier, atunci,  
Când nava se scufundă, prin grije și porunci,  
Să ia în seamă viața celor de pe vas.  
La postul de onoare să fie ultimul rămas.  
Așa că oricât îmi va fi de greu  
Să vă văd murind, ultimul rămân eu.  
Care dintre voi bea întâi  
( Voios. ).  
Și în sănătatea cui?

**BALDOBAL**

Eu întâi!

**DURAS**

Ba eu! Tu mai rămâi!

**DECEBAL**

Atunci acela va bea  
Căruia regale îi va da.  
( Olaculul îi întinde pocalul plin. Decebal trece pocalul lui Duras. ).  
Ești cel mai bătrân în sfat,  
Înțeleptul țării, credință ne-ai dat,  
Neobosit și viteaz în bătălii ai fost  
Ai luptat pentru țară, ai luptat cu rost.  
Iată fala și răsplata viteazului dac.  
Dar ce păcat, vitejii noștri în țărână zac!  
Pentru întâia oară, un dac săvârșita o trădare  
În Dacia, și sufletul mă doare.  
Pedepsit e poporul. Ooo...! Fiica mea!  
Plătim cu toții vina ta!

**DURAS**

Din văgăuni, din munți, nevinovații prunci  
Nu vor ști de această nelegiuire, în văile adânci.  
Acolo, feriți de dușmani și de păcat  
Gândul lor se va înfiripa tot curat,  
Ca prin ei deapurarea neamul să moștenească  
Iubirea de glia strămoșească.  
Când de geruri și de vreme rea veți fi urgisiți  
Povestea de acum să le-o amintiți!  
Să poarte șoapta, codrul prin freamătul lui  
Să le spună de cinstea, virtutea, vitejia neamului.  
De nu vor avea nume, să-i legene cântul,  
Doina să-i crească, să-i mângâie vântul,  
Să moară bătrâni, gerul din inimi să cunoască moina

Și în codru să-ngroapte doina,

**DECEBAL**

Să nu știe ce-i trădarea!

( Tot mai aproape se aude bubuitul. Focul este mai îndârjit.).

**DURAS**

Pentru aceștia ridic paharul acum când arde zarea!

Pentru Ionuț beau. Pentru inima curată!

(Bea.).

**DECEBAL**

Baldobal, iată!

La cine rămâne spada ta?

**BALDOBAL**

Spada mea?

La porțile cetății o îngropai.

Jurământ în scris alăturai,

Acela ce o va găsi s-o moștenească.

De ar avea ceva din sângele dac, neamul să-l dezrobească.

În mâinile dușmane te las țară, a mea iubire!

Dacă odată liberă vei fi, din locul de odinioară,

Lui Zalmoxis voi cere îngăduire,

Să-mi petrec veșnicia în Dacia și-n a ei sfințire.

( Bea. ).

**DECEBAL**

Tânăr încă ești Hasdrubal și aid at de necaz,

Totuși multe fapte ai săvârșit cu brațul viteaz!

**HASDRUBAL**

Iubite rege mare! Muriom cu speranța

Că aici va continua viața.

Peste sute de ani, chiar mii

Dacia de-apururi va fi.

( bea. Se aude larmă de bătăi în poarta domnească.).

**I-iul FRUNTAȘ DE OASTE**

Și eu!

**II-lea FRUNTAȘ DE OASTE**

Și ei!

**DECEBAL**

Beți fiecare. Să nu vă fie greu.

( Din nou se aud bătăi și mai puternice în poartă.).

**OLACUL**

Mărite! Și eu!

**DECEBAL**

Duras, Baldobal, Hasdrubal, așa repede se poate murii!?

**OLACUL**

Împotriva morții dacul nu știe cârtii!

Moartea chin nu are,

Când duce la dezmierdare.

E o altă viață dincolo fericită,  
De dureri ferită.  
( Bătăi tot mai puternice se aud. Zgomot, larmă, strigăte.).  
Ionuț te las în grija tatălui tău,  
Să nu cunoști în viață ce este rău.  
( Bea. Se aude spărgându-se poarta domnească. Tropot și pași, iureș pe scări, se aud năvălind înăuntru.).

#### **DECEBAL**

( Așezându-se pe scaunul domnesc. ).  
Troznește stejarul, se clatină pleșuvul munte.  
Dragă spadă! Ai cunoscut bătăli crunte,  
Atâția dușmani a străpuns al tău fier.  
Nevrelnic, prin tine, pe tronu-mi să pier!  
( Își împlântă saba în piept. Cu ultima efortare o scoate și o așează lângă el. În poziția inițială pare viu pe scaunul domnesc. Liciniu și Ionuț îngenunche. Așa îi găsește Traian.).

#### **Scena 8.**

( Intră oșteni romani, căpetenii în frunte cu împăratul Traian. ).

#### **TRAIAN**

( Privind la întreaga scenă. Licinius văzându-l se ridică. Ținând copilul de mână se înclină. ).  
Ooo! Acum de-abia înțeleg cât de mare  
În țara asta este dragostea de neam și de hotare!  
Luați aminte oșteni! Ce înseamnă iubirea de țară și dor!  
Viteaz este acest popor!  
Tu nu ești învins! Ci Roma este înfrântă!  
Acolo e orgie, beție! Romanii putregaiul îl cântă.  
Licinius ce faci ? Ce zici ?

#### **LICINIUS**

Mărite imperator, rămân aici.  
Să-mi cresc copilul pe acest pământ de rai.

#### **TRAIAN**

Rămâi Licinius! Să înveți pe daci al nostru grai  
Voi aduce ceea ce e mai bun, mai sănătos,  
Mai viteaz, din imperiu în acest teritoriu sălbatic și frumos.  
Un altoi mai bun să fac  
Pe rămășițele regatului dac.  
Așa va răsări un popor nou, puternic foarte  
Ce va moșteni onoarea, dragostea de țară până la moarte.  
Acesta este copilul tău? Așa se pare!

#### **LICINIUS**

El este! Iubite imperator mare!

#### **TRAIAN**

(Apropiindu-se de Decebal care pare viu, îi ia sabia și o întinde lui Ionuț.).  
Păstrează sabia tatălui tău mare  
Și să crești mândru sub soare,

Să aperi cu ea poporul, onoarea și țara!  
( Îi întinde sabia. Ionuț o sprijină de el.).  
Pentru tine de-acum începe primăvara!  
( Ionuț privește la sabia și la floarea ofilită din mână pe care o are de la Decebal.Privind își aduce aminte de cuvintele bunicului, Decebal.).

### **DECEBAL**

( Glasul lui Decebal se aude venind de departe, predominând întreaga asistență. Glasul vine din memoria și conștiința lui Ionuț.).  
“ Ești ca floarea aceasta, nevinovată faptură,  
Nu ști ce-i trădarea, nu ști ce-i ură,  
Poate, în vreme, floare din floare,  
Urmașii, urmașilor tăi, se vor bucura de un alt soare,  
În cântec să rămână să fie știut  
Că Epopeea Română de aici a început. “  
( O melodie adecvată în crescendo.)

-CORTINA-

02 februarie 1975-03 aprilie 2010.